

სახალხო ფურცელი

სურათებიანი ჟამათება

გაზეთის № 262

დაგეგმვის № 47

კვირა, 19 აპრილი 1915 წ.

იროდიონ ევლოვძილი.
(უკანასკნელი სურათი).

ია ღა ჭია

ფესვი გადუხრა
იას ჭიამა:
მოგვიკლა ია
იმ ავ-ზნიანმა;
დაჭენა და დადნა
ლამაზი ია...
წარბ-შეუხრელად
დაცოცავს ჭია,—
რამდენიც შეხვდეს
ტურფა ყვავილი
როდი დაჰზოგავს
ის იმ ფიქრზეა;
მან როდი იცის
კუჭის მსახურმა
ია რომ გვიყვარს,
იას რომ შევეტრფით.
და როცა ვამბობთ:
„ია მოსულა!“
თითქოს აქ ღმერთი
ცით ჩამოსულა—
ისე გვალაღებს

და ეშხით გვათრობს.
ალბათ არ იცას
თორემ ჭია ფევს
არ გადუღრღნიდა
ხალხისა სატრფოს?!
ვითომ ასეა?
გასაბრაზია!..
არ არი ასე:
ია ნაზია,
მაგრამ არ არი
სატრფო ჭიისა.
და რისთვის გიკვირთ
საბრალო მღიღმა,
რომ არ იცოდეს
ფასი იისა?!..
მას ის უბრალო
არსი ჰგონია...
დასალონია,
დასალონია.

ვაჟა-ფშაველა.

მერცხლით სწული

(დასასრული *).

25.

მღვდელმა კარგად არ იცოდა მითქმა-მოთქმა. ალლოთი იყო მიმხედარი და გაგონილიც ჰქონდა, რომ ხალხი მაღლიერი არ იყო მისი და მტრულადაც უყურებდა მას, მაგრამ ის კი ვერა ჰქონდა შეგნებული და წარმოდგენილი, რომ უკმაყოფილება უკვე ღიდად გაიზარდა, გაძლიერდა, ნიდაგი შეარყია მის ფერხთ ქვეშ და მხოლოდ მოხერხებულ დროს თუ საბაბს ეძებდა, რომ ამოეხეტა და გაენადგურებინა მისგან ნაგები გოდოლი პირადის კეთილდღეობისა. ვერც ისა ჰქონდა ტიმოთეს გათვალისწინებული, რომ მისი ნაშენი ციხე-დარბაზი ქვიშაზე იყო დანდობილი, მოძრავ რამ ფხვიერ მიწაზე და კმაროდა მოვარდნილიყო ნიაღვარი, რომ საძირკველი გამოერეცხა მისთვის და დაემხო. არ იცოდა მღვდელმა ეს ყველა; არც ის იცოდა, რა ძლიერებით არის მოსილი ხალხის შვევებული სიძულვილი, როდესაც გადმოჰხეთქამს იგი ნაპირეს და დაეშვება ძირს გრგვინვით. მას თავისი ნამოქმედარი სალს კლდეზე ეგონა დამყარებული, რომელს ვერ შეჰმუსრამდნენ ძალნიცა ჯოჯოხეთისა.

და კარგ გუნებაზე იყო ტიმოთე მეტადრე ეხლა, რადგან რამდენიმე საქმე მარჯვედ გაეთავებინა და დღე უსარგებლოდ არ დაეღამებინა. თავის ჭკუისა და მოხერხების მაღლიერი მიდიოდა იგი შინისკენ და მიიმღეროდა: „საყვარელმან ვარდის კონა გულსა მკრა...“ სცილობდა სწორედ იმ ჰანგისათვის მიებაძნა, რომელიც გაეგონა ოდესმე ვილაც მომღერალისაგან. ხუცესი მოელოდა, რომ სახლიც ისე გახარებულ-აღილინებული დაჰხვდებოდა, როგორც თითონ მას უმღეროდა გული, მაგრამ როცა კუთხეში მიმჯდარმა ცოლმა ზედაც არ შეხედა, არ უამა ეს მისი ქცევა და გაუკვირდა.

- ჯდომელა ჩავძინებია, ქალო, თუ რა ამბავია შენს თავს?
- ღმერთმა რომ მიბრალოს და სამუდამოდ დამაძინოს, ის მირჩენია ამ ყოფას.
- რაო?! რა გაგვირბია ეგეთი? ცუდი ამბავი ხომ არა გაიგერა ი ბავშვებისა ქალაქიდან?
- ქალაქიდან არა, სოფლიდან კი მომივიდა შენის სისაძაგლისა და ჩემის თავის მოჭრის ამბავი.
- რას ამბობ, დედაკაცო, როგორ გადასც-გადმოსცემ?
- იმას ვამბობ, რასაც ქვეყანა ამბობს და ვანგაშობს! მიუგო ქალმა.

და წამოდგა, ახადა სკივრი, ამოიღო ყველა თავისი სამკაული, რომელიც კი ეყიდნა მისთვის ქმარს, გამოიღო ყურიდან საყურებები, წაიძრო ბეჭდები, ნიშნის ბეჭედიც კი, და მიაყარა ყველას ეს ქმარს.

— აჰა! ეს სულ შენი ნასყიდია, მაგრამ შეცდომით მოგიტანია ჩემთვის; აილე, წაილე პანტიანში და შენს ოსიყმიანთ ბაბაღეს მთავრთვი: უფრო გაგეხარდება, როცა იმასა ჰნახამ ამ სამკაულით დამშვენებულს; უთხარ, შავებიც გაიხადოს: ვაჟაკი რომ თავს ადგა ქალს, შავების ტარება არ შეჰშვენის მას.

მღვდელი ჯერ სახტად დარჩა და დაიბნა, მაგრამ მარდად მოიფიქრა და მიეხმატებოდა მეუღლეს.

— შე საწყალო! ეგრე მალე როგორ დაგაჯერეს ჩემს ორგულობაზე და ღალატზე? თუ მაგის მეტი ნდობა და პატივცემა არა გქონია ჩემი, მაშ იმთავით ამთავამდე უბედური ადამიანი ვყოფილვარ. ეტყობა, მართლა სახუმროდ არ ამსისინებია ხალხი, თუ გესლი სახლშიაც კი შემოიტანეს და კერა ამიმღერის.

- მაშ ცილისწამება იყო ეს?
- ცილისწამება და ბოროტად მოფიქრებული მახე: ალბად ის დედაკაცი უნდათ გამოიყვანონ ჩემს წინააღმდეგ საბრძოლველად და იმიტომ შემოიტანეს მისი ბინსური სახელი ჩემს ოჯახში.
- მაშ არ მიდიხარ ხოლმე მის სახლში? ჩაეკითხა ქალი და თვალეში ჩააცქერდა.
- როგორ არ მივიდვარ! სოფელში რომ მივალ, ვინ იცის რამდენთან შევივლი. იმდღესაც არ იყო ბაბაღესაგან გამოტანებული ჩირი მოგიტანე, და განა მოძღვარს ალკრძალული აქვს მრევლში სიარული, ან ეძრახვის ვისიმე ოჯახში შესვლა?! სთქვა მღვდელმა და ჩამოჯდა ტახტზე თავჩაკიდებული.

ქალს შერცხვა თავისი თავისა, შეინანა, რომ ადვილად აჰყვა ვილაცა გველაძე და დედაკაცის ენას და დაუფიქრებლივ მიახალა ქმარს პირში ისეთი მიმიე საყვედური; სინანული იგრძნო გულში და ისევ ჩაეკითხა ქმარს.

— მართლა უბრალოდ ამალეღვეს? მართლა სიცრუეე მითხრეს და ამიყოლიეს?

ქმარმა მხოლოდ საწყლად შეხედა ქალს და უფრო დაბლა დახარა თავი დაფიქრებული. ეხლა კი გული ატკინა მეამიტ დედაკაცს თავისვე მოუზომელმა ქცევამ, ის მიუახლოვდა ქმარს და შუბლზე აკოცა მას. ქმარმა ხელი მოჰხვია ქალს, მუხლზე დაისვა, მიეაღერა,

* იხ. სურათებიანი დამატება № 45.

თვალე დაუკოცა. ისე შეტკბნენ ცოლ-ქმარი, თითქო ერთი კვირის ჯვარდაწერილი არიანო. გული გაუშთელდა გულშეზრცილო ქალს, აღარც კი ეტყობოდა გაბზარული ადგილი და იგი ეხლა უფრო სცილობდა ეამებინა მისგან ტყუილად შეურაცხყოფილ კაცი-სათვის და დაევიწყებინა მისთვის იმ მწარე სასმლის გემო, რომელიც ისე მოუფიქრებლად მიუჰყრა მან თავის ქმარს.

დაუყვავა მღვდელმა ცოლს, მიესაყვარლა და გაამხიარულა, მაკრამ ძალიან კი ჩააფიქრა ის ამ ამბავმა. ცოლის მხრივ არაფრისა ეშინოდა, მისი ეჭვების დაძინება არ ეძნელებოდა: კარგად იცოდა, რა მართალი ადამიანი იყო ის და უეშმაკო. ეხლა იმაზედა, ფიქრობდა ტიმოთე, როგორ მოეხერხებინა და დაებრზავებინა ხალხის მრავალთვალისანი მხედველობა, რომ ამ ალღევებულ წყლიდან უვნებლად გამოსულიყო. იმედს კი მაინც არა ჰკარგამდა, დარწმუნებული იყო, რომ როგორმე მოახერხებდა, თავს დაუვლიდა მტრებს და ჩაშლიდა მათს ყოველსავე საწინააღმდეგო მანქანებას.

და ეს ფიქრი რამდენსამე ხანს თანა სდევდა მღვდელს და აფრთხილებდა მას ყოველსავე მის მოქმედებაში. მაგრამ მისი მტრები ჯერ არაფერ ამბავში იყვნენ, კიდევ უღიმოდნენ და უაღერსებდნენ ძალაში მყოფ ხუცესს, ს ამოვნებით ხელს უწვდიდნენ და მეგობრულად ექცეოდნენ. მის ცოლმა ხომ გულწრფელად შეინანა თავისი აჩქარებული საყვედური თუ ქცევა და რომ მთლად გაექარწყლებინა ის ცუდი შთაბეჭდილება, ისე უაღერსებდა ქმარს, როგორც საყვარელი. იქნება იღუმალი ალლოც ამოქმედებდა ქალს ესე, რომ ამოეფხვრა ვაჟაკის გულში იმ საყვარლის სახე და საამო მოძრავობეში, უკეთუ ვაჟაკს უკვე განეცადა იგი სახე და ტრფიალი. მღვდელიც ხელ-ნელა მთლად დაწყნარდა, სულ დაივიწყა იგი აჩრდილი, რომელიც შენივთებულიყვნენ მის ცხოვრების სავალზე, და წინანდებურადვე დაუტევა ყოველივე სიფრთხილე თვის თქმაში თუ ქცევაში. ეხლა მეტადაც დარწმუნდა ტიმოთე თვის ძალაში, უფრო მალლა აიღო ქედი, უფრო შეუპოვარი შეიქმნა მისი თარეში და ამასთანავე უფრო დაუახლოვდა იმ უფსკრულის პირს, რომელიც გახსნილიყო მის გზაზე და რომელსაც აწ მხოლოდ შამბნარი და ჰფარავდა მის ოგალთავან.

26.

ამ ლაღობის დროს იყო, რომ მღვდელს ახალი სასარგებლო საქმე გამოუჩნდა: მახლობელ პატარა ქალაქში წმიდა სანთლის დუქანი იყო გამართული, რომელიც აკმაყოფილებდა მთელის ხეობის ამ სამლოო მოთხოვნილებას. დუქანი მოზრდილ თანხას ატრიალებდა და მით უფრო, რომ ამ მიდამოდამ იგზავნებოდა ქარხანაში კოშტი სანთელიც. დუქანს განაგებდა გულკეთილი მღვდელი, რომელიც სიყალბეში არასდროს იყო შენიშნული. მაგრამ მას ხელი ვერ მოემართა: ავადმყოფობა, მოულოდნელი ხარჯი, ფულის გადაყოლება ანგარიშის დროს და ცოტაოდენი ვალი შეგროვდა მღვდლის ხელში. ძალიან დააფიქრა კაცი ამ ვალმა. სცადა სასოვდაგრო რამ ხერხისათვის მიემართა, რომ ცოტა რამ ფული მოეგო და თავის ადგილას ჩაეყენებინა, მაგრამ ერთიორად წააგო გამოუცდელმა და შემოხარჯულ ფულის რაოდენობამ საგრძნობლად იხარტყა. ეხლა კი შეტოკა გაჭირვებული ხუცესის ანგარიშები: იგვიანებდა ანგარიში, ნასყიდი თუ გაყიდული საქონელი თავის დროზე არ იწერებოდა, გაყიდულის რაოდენობა ნამდვილს ვერ ეთანხმებოდა. შენიშნეს ანგარიშის რყევა გამგებლებმა, მაგრამ დიდ ყურადღებას არ აქცევდნენ მას, რადგან ენდობოდნენ იმ კაცს და იმედი ჰქონდათ, რომ არაფერი საფრთხე არ მოელოდა მის ხელში საეკლესიო თანხას.

მაგრამ ადამიანს ხომ მტერი არ დაეღვეა, ხოლო პატარა დაბა-ქალაქში ისიც იციან, ვის ბუხარში რა საქმელი იხარშება. მღვდლის გაჭირვებულმა მღგომარეობამაც ყურადღება მიიქცია თავისზე, მისმა მტრებმა ისარგებლეს ამ გარემოებით და გამოამყლავნეს. მთავრობამაც კანონიერი მსვლელობა მისცა ამ საქმეს და გამოიმძიკლად დანიშნა დეკანოზი ტიმოთე. ამ მოწერილობამ გული აუმიღერა ხუცესს: კმაყოფილი იყო, რომ მთავრობამ ესეთი ყურადღება მიაქცია მას, და მცირედ რამ სასყიდელსაც გამოელოდა მახეში გაბმულ კაცისაგან.

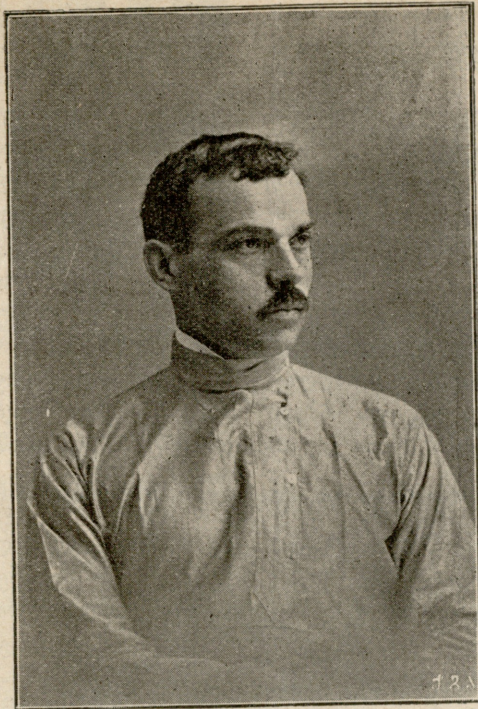
— აი, მამაო იაკინთე, შენი პატივცემა და შენი ცოლშვილის სიბრალული იძულებულ მყოფს დაეფარა შენი შეუნდობელი შეცოდება მთავრობის მხირ თვალთავან.

— ხუ დამლუპავ, შენს მადლს: უნებლიერი ჩვევარდი განსაცდელში, ღმერთმა ხომ იცის.

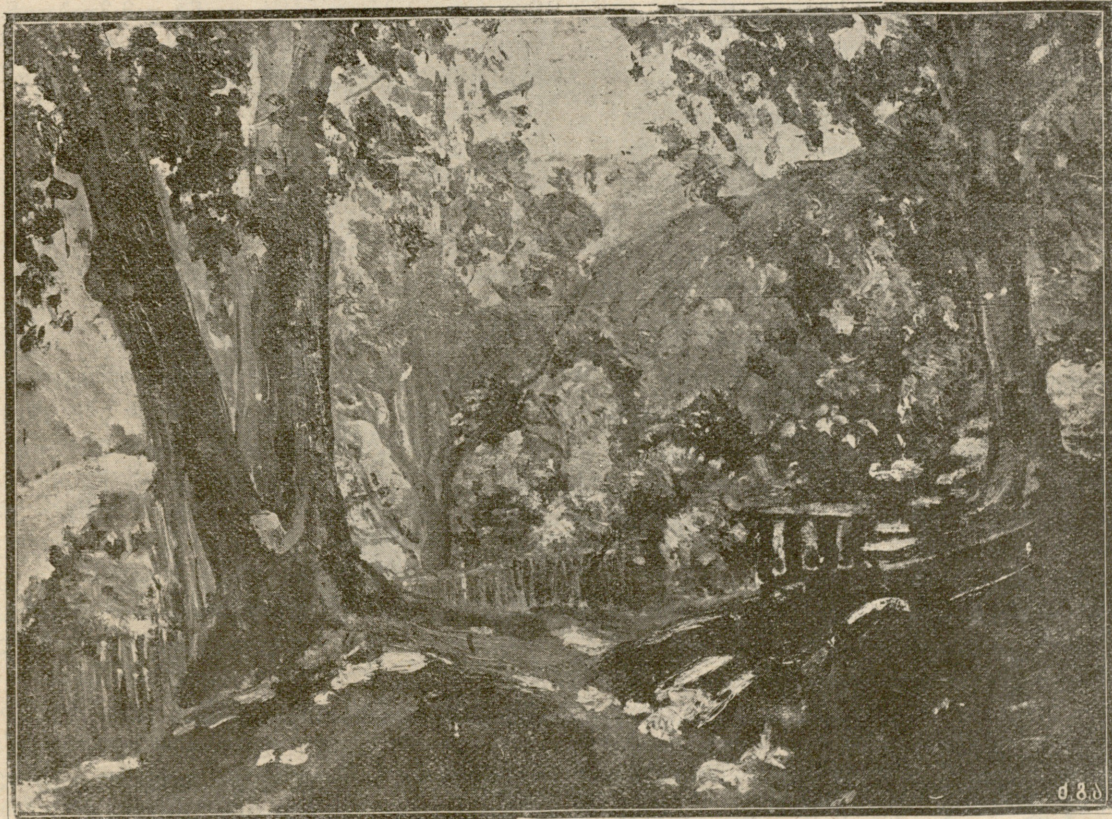
— ჰო და ესე: სულ რაღაცა სამოცი თუმანი დაგდებია ვალი; ეს არც ისეთი დიდი ფულია, რომ ნაწილნაწილ ვერ გადახადო. ამ დუქნის წარმოებაში რაც ჯამაგირი გეძლევა, მთლად გადადე ვალის გასასტუმრებლად; მღვდლობის ჯამაგირიდანაც მიუმატებ ცოტაოდნეს და ნელ-ნელა შეამსებ დანაკლისს. თუ უეცრად გაჭირდა საქმე, ისესხე ვისგანმე; ეხლა დრო საკმაო გაქვს და მოახერხებ სესხის აღებას. მე კი ისე ხელოვნურად დავსწერ ამ ჩემგან მოხდენილ გამოკვლევის ოქმს, რომ მთავრობა დამერწმუნება და დაკმაყოფილდება.

— ჰო, შენი მარჯვენის ჭირიმე! განათლებული კაცი ბრძანდები ავ-კარგის მცოდნე და არაფერი გაგიჭირდება.

მხატვარი ალექსანდრე ციმაკურიძე.

მხატვარ ალ. ციმაკურიძის ნახატი „ქვიშხეთის კუთხე“.
(იხ. დღევ. გაზეთი).

— ძნელი ამბავია, მაგრამ რა ვქმნა? ახლა ხომ არ დაგლუპავ რამდენიმე ადამიანს.

იაკინთემ უბეში ჩაიყო ხელი, ამოიღო სამი ოცდახუთ მანეთიანი, მთავარი მამა ტომოთეს და მოახსენა.

— მიიღეთ, მამაო დეკანოზო, ეს საწირავი და უწირეთ ცხოვრებულ მამაჩემ თომას; ის საწყალი სულ სიზმრად მეჩვენება ამ ბოლოს დროს. ხოლო რაც შეეხება ამ სიკეთეს, რომელიც ეხლა მიყავით, სად შემიძლიან ამის გადახდა?! ღმერთმა მოგანიჭოთ კეთილი სიკეთისათვის.

მოდღვართუხუცესი მხიარულად დაბრუნდა შინ. მოახერხა ყოველივე ისე, როგორც აღუთქვა მღვდელს და გულდამშვიდებული განაგრძობდა უზრუნველ ყოფას. და კიდევ ბოლომდის შერჩებოდა იგი კეთილი ყოფა, თუ ერთობ თავს არ წასულიყო და მთლად არ დაეკარგნა სიფრთხილე თუ წინდახედულობა. დავა ისევ მალხაზამ აშალა, რომელმაც მეორედა სცნო თავისი თავი მღვდელისაგან შეურაცხყოფილად და საბოლოოდ შეებრძოლა მას. სულ უბრალოვნად კი განუცხოვლდათ მათ უკმაყოფილება და მემრე ზედ ბედნიერ დღეს.

ნათლისღება დღე იყო. მღვდელი მთელს სოფელს გაუძღვამდი-ნარეზე წყალის საკურთხებლად. კარგი დარი იდგა. მოწმედილ ცაზე მზე მხიარულად თამაშობდა, გაყინულ თოვლს აელვარებდა. სადღესასწაულოდ ჩაცმულ-დახურული ხალხი მხიარულ გუნებაზე დამდგარიყო. მღვდელმა ჩაასვენა ჯვარი წყალში. გაისმა დამბაჩების გრიალი. ხალხი მიაწყდა იორდანეს. მღვდელი გაჩერებულიყო და დასცქეროდა წყალში მოლაპლაპე ჯვარს. დიაკვანმა დაიძახა:

— აბა რომელი გამოსდინართ ჯვარის ამომყვანად და რამდენს გაიღებთ?

მალხაზი ჩვეული იყო ჯვარის ნათლიობას და ამისთვის გადადებული ჰქონდა ყოველწლივ ერთი წითელი. ეხლაც წამოდგა წინ და გადმოაფრიალა თუმნიანი, რომელიც კუთხით ეჭირა ორ თითში. ამ დროს გამოვიდა ხალხიდან კობტად მორთულ-მოკაზმული შორიდან მოსული იქაური ახალგაზრდა, ამოიღო თალათინის ქისიდან ოცდახუთ მანეთიანი და გადააწოდა ხუცესს. ტომოთე ერთს ხანს შესდგა, მერმე ჩამოართვა ჰაბუქს ფული და გზა მისცა ჯვარისაკენ. ეს ძლიერ ეწყინა მალხაზს და ხმა აიმაღლა. მღვდელი მაგრა დაუხვდა

აზნაურს. ხალხი მიემხრო თვის წრიდან გამოსულ შემძლებელ კაცს. დაჰკვამს მალხაზი მკვანე სიტყვისათვის; დასცინეს კიდევ დაჯაბნულს.

27.

დიდმარხვა მიწურული იყო. გაზაფხულის დიდებულ დღესასწაულის მოახლოებას ყველასათვის გული გაეხსნა. აღსდგება ქრისტე, კვლავ გაცოცხლდება მაცხოვარი და განიდევნება სიკვდილი მძიმე და ბნელი. დაბრუნდება მზე, განიდევნებს ძილისა და სიმკვრივისგან, დასთრგუნავს ზამთარს—სახეს სიკვდილისას და გაანთავისუფლებს ქვეყანას გაძრცვილ-გაყინულ არსებობისაგან, კვლავ შეიმოსება დედამიწა მდელითა მიერ ყვავილოვანთა, აღსდგება ცხოვრებად და მაცხოვრებლად ყოველთა სულდგმულთა. ძალამოსილ მნათობის სიხარულით აღავსებს ბუნებას და მის შვილთა არსებას, სამადლობელ ვალობად აახმატებლებს ყოველსავე არსს. აქი ყველას იმედი გაჰღვიძებოდა, გული გაჰხარებოდა და მთელ სოფელს ღიმი გადაჰფენოდა სახეზე.

გახარებულ-გახალისებული იყო მღვდელი ტიმოთეც. მისი დაწყებული საქმე ყველგან და ყოველთვის მარჯვედ მიდიოდა, რალაც ეტყვი და შიშის ლანდები რომ მოსჩანდნენ მის გარშემო, ისინიც გამქრალიყვნენ ან და რალა ჰქონდა ბედნიერს დასალონი ან დასაფიქრებელი?! ის იყო ულოცა მწუხრი მოზიარებულთ და გამოვიდა ეკლესიის ვალავანში, როცა მასთან მივიდა ჩაფარი და მიართვა მთავრობის ბეჭდით დაბეჭდილი ეტრათი. მღვდელს ეგონა, უფროსებს მისთვის კიდევ რამ გამოსაძიებელი ამბავი მიენდოთ და, სანამ ქალაქს გახსნიდა, მედიდურად მოავლო თვლი მლოცავთ.

— ალბათ კიდევ გამოსაძიებელი რამ საქმე მომანდეს. არ კი ასვენებენ ადამიანსა და! თითქო ჩემის მეტი ნასწავლ-დახელოვნებული მღვდელი არა ჰყვანდეთ, წარმოსთქვა.

და გახსნა მოწერილობა. რომ ჩაიკითხა, გაფითრდა: ახალი გამოძიებელი უბრძანებდა, დაუყოვნებლივ ასულიყო სანთლის დუქანში, რომ მის თვალწინ მეორედ შეემოწმებინათ ყოველივე და შეეფარდებინათ იმ ანგარიშისათვის, რომელიც წარედგინა ტიმოთეს მთავრობისათვის. მღვდელი აიღეწა ამის წაკითხვაზე, ძლიერად შეტყუანა ქალაქი, თითქო თავის მტერსა სრესავსო ხელში, და განშორდა მრევლს. ცოლს ელდა ეცა, როცა შეხედა გარკინავებულ კაცს და ჰკითხა მიზეზი ალეღვებისა.

— არ ისვენებენ მტრები: მეორედ მოუსურვებიათ სანთლის დუქნის გაჩხრეკა და მიბარებენ. ვინ იცის, რა ბრალში გამხვივონ.

— შენი სიმართლე არ მიიკარებს არავითარ ბრალდებას. განა იმას შენზე კარგად ეცოდინება ანგარიში ან საქმის აწონ-დაწონა?

— კარგად ეცოდინება თუ ცუდად, მაინც არ დამზოგავს. ეტყობა, აქაურ მტრებს ჩაუტყენიათ ყველაფერი.

— განა რა ჰქონდათ ჩასაკენჭი? იქნება ხელი დააფარე იმ კაცს. მაშინ რომ ფული მოიტანე, მართლა მოვალემ მოგცა?

— შენ ყოველთვის გეუბნები, ჩემს საქმეში ნუ ერევი მეთქი! ვინა გკითხამს, საიდან შემომამტვს თქვენი საზრდო? შენ ნეტა იმდენი შესძლო, მოიხმარო სახლში მოტანილი, სთქვა მღვდელმა და გადაახეთქა ქუდი ტახტზე.

ქალი დააფიქრეს ქმრის სიტყვებმა. უწინდელი პატივცემა ქმრის გონებისა და განათლებისადმი უკვე შერყეული იყო მასში: კაცის გონება არ იყო მიქცეული სწავლისა და მეცნიერებისაკენ, სადაც მარინე უღონოდა გრძობდა თავს ქმრის შედარებით, საყოველღეო ცხოვრების შეგნებაში კი კაცის ჰკუა მალლა ვერ იდგა ქალის აღლოზე და მიხვედრილობაზე; სათნო გრძობათა სალარო მღვდელს ხომ თითქო წამოცალიერებული ჰქონდა იმავ თავიდგან, ქალი კი სწორედ გულჩვილობა იყო ხორცმესხმული; სურვილთა კრებულიც მღვდელს ერთობ იწრო აღმოაჩნდა და შეზღუდვილი: იგი მხოლოდ პირად კეთილდღეობისაკენ მისწრაფებოდა, ქალის ნებისყოფა კი ოცნებობდა კმაყოფილება გამეფებულიყო ყველგან და ყოველთა შორის. ქალის ბუნებრივი არსება უფრო კეთილქმნილი აღმოჩნდა, მანამ კაცის ხელოვნურად შემზადებული პიროვნობა. მარინე თითქო წინადაც გრძობდა ამას, მაგრამ მოკრთალება და ქმრისადმი პატივცემა აქამდის ნებას არ აძლევდა მას ცხადექმნა ეს თვისი ძალა ოჯახში და ხელში დაეჭირა თვისი სახლი, ეხლა კი დარწმუნდა, რომ ქმრისაგან არჩეული ცხოვრების გეზი ყალბი იყო, ხნარცვის პირას მიაგლო იგი, და უსაყვეურებდა თავს, რომ იმ თავითვე მეტი ფხა არ გამოიჩინა და თითონ არ დაიკვართა სამოქმედოდ.

მართლა და ძნელი დრო დამდგარიყო ტიმოთესთვის: ჯერ ერთი მახიდან ვერ გამოესხნა მას თავი, როცა გამოირკვა, რომ მოძღვრისათვის ეჩილა მრევლს. აენუსხათ ყოველივე მისი შეუსაბამო ქცევა და გარეწრობა მრევლისა თუ ეკლესიისადმი და მიერთმიათ არზა მთავრობისათვის. აქ ყველაფერი ისე დაწვრილებით, სახელ-

დობრ და ბოროტად იყო ჩამოთვლილი, რომ შესაძლო იყო სამსჯავროს კარებამდის მიეცილებინა ხუცესი.

— ეს სულ მალხაზას ბრალია! კარგადა ვხედავ მის ცბიერ კალამს და გაქნილ ხელს. მაშ მე ტიმოთე დეკანოზი არა ვყოფილვარ, თუ არ მოვსტეხო მას იგი ბოროტი მარჯვენა!

მარინე ისმენდა მღვდლის მუქარას და ვერ გაეგო, როგორ მოახერხებდა ეს გაბმული კაცი სხვის მარჯვენის მოტეხას.

მალე გაიგეს, რომ ოსიყმიანთ ქვრივს არზა მიერთმია მღვდელთმთავრისათვის: უჩივოდა, შემაცდინა, დამიყოლია და მერმე დამტოვა გათახსირებული, ქვეყანაში თავმოჭრილიო. მარინეს რომ უთხრა ეს, ჩაკვდა ერთიანად, ალაგობრივ ჩაიკრიფა, ბუწუწებს და იგლეჯდა სირცხვილსა და ჯავრისაგან.

ზედიზედ მოჯრილ უბედურებებმა გაამწარეს კაცი. იგი ჰგომბდა ღმერთს და უსამართლობასა სწამებდა მას; სწყევდა მრევლს, უპირობასა სწამებდა ხალხს და გაუტანლობას.

ტიმოთე უკიდურესად განარისხა იმ ამბავმა, რომ მის განმგეობაში მყოფ მღვდელ-ღიაკვნებს ეჩივლათ, უსამართლოდ გვექცევა, ქრთამებს გვაზიდინებს და აღარ გვინდა მღვდელთუხუცესათაო. მთავრობასაც დაეჯერებინა მათი თქმა და დროებით, გამოძიების დამთავრებამდის, გადაეყენებინა იგი ამ თანამდებობიდან. ტიმოთე მკვანხედ იხსენიებდა მთავრობასაც, რომელსაც დაევიწყებინა მისი სამსახური და არ დაჰხმარებოდა მას, აღარც დაეფარა იგი ზედმოსულ მტერთაგან.

— დახე, როგორ ახმაურდნენ და ამხედრდნენ! გუშინ არ იყო ხელებს მიკოცნიდნენ, მიღრეჭოდნენ, ფიანდახად მეგებოდნენ? ჰგონიათ ვილუბები და ისწრაფიან დამამდაბლონ. განანებთ ჩემს შეურაცხყოფას. ვნახოთ, ბოლოს ვის დარჩება ბურთი და მოედანი! ჰნახამთ, რომ კვლავ დაჰმდაბლდეთ ქვეშე ხელთა ჩემთა და თაყვანსა სცემდეთ კვარცხლბეკთა ფერხთა ჩემთასა, იძახდა ტიმოთე და მუშტს უღერებდა მოზღვავებულ მტერს.

მაგრამ მტერი არა სცხრებოდა და ახალ-ახალი ძალით მიდიოდა მასზე: მასწავლებლთ ეჩივლათ, ბოროტად დაგვჩაგრაო და ჩამოეთვალათ ათასი მისი შეუფერებელი ქცევა თუ მოქმედება. ამან უფრო ცეცხლი მოუკიდა ადამიანს და წარმოათქმევინა ბოროტება ფიცხელი.

ნაპერწყლებს აფრქვევდა ტიმოთე, მაგრამ გულში, გრძობათა შესაკრებელის სადღაც კუნჭულში, ამჩნევდა რომ მართალი არ იყო იგი, ხედავდა, რომ მისგან არჩეული გზა ცხოვრებისა და მიზანი მისწრაფებისა შეუფერებელი იყვნენ ერთმანეთისა და შეუწონელი: შეუძლებელი გამოდგა მღვთის სამსახურში შერიცხულ ადამიანისათვის მსახურება მამმონასი რადგან საუნჯის გზა თურმე არ გადადიოდა საყდარზე და ვერც გადავილიდა. ლანდივით ბუნდად მოსჩანდა მღვდლის გონებაში ეს დასკვნა, მაგრამ იგი ვერ ემორჩილებოდა მას, არა ტყდებოდა და ბოროტობდა. მის დატანჯულ გონებას ვერ განემარტა საკითხი, რომელიც ცხოვრებას ნათლად დაეყენებინა მის წინ: ცოლ-შვილით სავსე კაცს არ შეეძლო არ ემსახურნა ოქროს კერპისთვის, მას, ოჯახის მამას, უნდა ეზრუნვა სახლის კეთილდღეობაზე და მსხვერპლი შეეწირა იმ კერპისაგან; ხოლო ეკლესია მოითხოვდა თვის მსახურისაგან უანგარო სიყვარულს მრევლისადმი და თავდადებას. ეხლა ხედავდა ტიმოთე, რომ მას ამოდ ეგონა, შესძლებდა საკუთარის ხელით გამოესხნა ეს მკვიდრად გამოანსკვილი ხლართი ან გადაეჭრა იგი, და ბოროტობდა, ბოზოქრობდა, მრისხანებდა უღონოდ.

მარინე შეაკრთო ქმრის ამგვარმა ყოფამ. აჩრდილივით დადიოდა იგი ხმაჩაკმენდილი. ხოლო ღამე, როდესაც ძილშიც კი შფოთავდა გულგამეხებული ვაჟკაცი, დადგებოდა ლოცვად:

— ტრფიალებითა ვერცხლისათა დაბნელდა საწყალობელი, განსდევნე ნისლი სულისა, ნათლისა მომცემლო! იტყოდა იგი.

და შესთხოვდა ყოვლადწმიდას, კეთილად მიემართა მას ვაჟკაცის ფიქრები, ტანჯვით განეწმიდა სული მისი, ეხილვებინა მისთვის სიმშვენიერე სიყვარულისა, გული წმიდა დაეხადნა მასში და სული წრფელი განეახლებინა გვამსა მისსა, რათა განრინებოდა იგი ყოველსა მას ბოროტსა და ღირს ქმნილიყო მსახურებად სიწმიდისა.

ლოცულობდა ქალი ხელაბყრობით და სწამდა, რომ მეუფე სახიერი უსმენდა მას, არა უგულვებლყოფდა ვედრებასა მისსა და მიანიჭებდა მის ოჯახს სიმშვიდეს ურყევებს.

ვ. ბარნოვი

